

Disputatio III.

formæ est agere, materię pati, forma est actus, materię est potentia, & haec comparata physice in ratione actus, & potentia sunt ita alterius rationis, ut sint primò diversæ in genere physico ex Scot. 2. d. 12. qu. 1. E. Accedit, quod si materia ponatur quomodo unquæ ratio agenti, & formæ ratio patiendi, eo ipso confundimus munera materię, & formæ.

Respond. neque pati est ita proprium materię, neque agere formæ, ut hoc materię prorsus repugnet, & illud formæ nam, & materia illi suarum proprietatum efficitiva, & anima suorum actuum receptiva; sed quia materia universalis est ratio patiendi, quam agere, forma vero est contra, hinc factum est, ut absolute dictum sit, formæ esse agere, materia vero pati; dicuntur etiam absolute forma actus, materia potentia, qui confundantur, ut partes concurrentes ad constitutionem compositi physici, & in hoc concursum materia scilicet patifive, forma actiæ, seperativæ; neque enim activitas, quam habet materia, quali-

scunque sit, data est ei in ordine ad constitutionem physici compo-
siti, sic enim solum in ea consideratur passivitas; sed data est ei, vel in ordine ad propria passiones, vel ad suam cognitionem pro-
ducendam. Neque ob id confunduntur munera physica materię & formæ; Tum quia in constitutione physici compositi materia prima est esse primum subiectum omnium formarum, & manus formæ est, ita esse actum, ut non possit esse primum subiectum, in quo sensu prorsus repugnat, munus tunc alteri con-
venire, & in hoc sensu debet intelligi loc. citat. dum in ratione actus, & potentia vocat materię, & formam primo diversa, & hunc esse sensum Doctoris colligitur ex eius verbis, dum inquit, quod si materia includeret aliquid actualitatis formæ, jam ipsa non esset primum receptivum, & si forma includeret aliquid passivitatis materię, jam ipsa non esset primum re-
ceptum.

DISPUTATIO TERTIA.

De principio materiali, & formalí mutationis accidentalis.

POSS disputationem de principiis materiali, & formalí mutationis substantialis, hic eadem principia inquisimus mutationis accidentalis; & sane mirandum est, quare Expositores in his Physicis libris tam sibi exadi in declarando principiis mutationis substantialis, de principiis vero mutationis accidentalis nec verbum quidem faciant, quam tamen sententia esse precipian passionem corporis naturalis, & naturam esse præsumt principium ejus, & in hoc sensu ab Aristotele, defini 2. Phys. Hac igitur de causa disputationem presentem inservimus, declarato namque subiecto adequare motus, seu mutationis accidentalis, statim innoscet quoque adequare Philosophia subiectum; supponimus autem ex dictis ab initio precedentibus Disputationis; declarando naturam formæ, substantialis, accidentalis formam esse actum secundum quid, & secundarium alteri inherenter; volunt subiecto; cum quo unum per accidens constituit; supponimus etiam ex dicendi disputatione ultima horum librorum, hanc formam esse terminum ad quem motus, seu mutationis accidentalis, huc enim ratione motus dicuntur mutationis accidentalis, quia nimis ad accidens terminatur.

QUÆSTIO PRIMA.

Quædam sit proprium, & adequare subiectum accidenti, at inde cognoscimus proprium, & adequare subiectum motus.

Dux extant celebres sententiae, quarum singula pro tutricibus habent celeberrimas Scholæ Averroistæ, & Nominales, quibus Neoterici subscrribunt. Suar. disp. 14. Met. scđ. 3. Hurt. disp. 6. Phys. num. 3. Arrig. disp. 5. Phys. scđ. 2. & aliæ afferunt subiectum proprium, & adequare quantitatæ, & ceterorum accidentium, esse materię primam. Thomistæ, & Scotistæ defendant, esse corpus, sive simplex, sive ex materia, & forma compositum, quare Scholarum, vel plurimum dissentientium, in hac controversia uno concors maximum indicunt esse, quod tunc veritatis. Autores tamen primæ sententie non eodem modo eam intelligunt, & defendunt; quidam enim eum absolute tuerunt, materię nudam scilicet esse sufficiens accidentium subiectum abfue conlucta formæ, & merè concomitantem formam se habere in materia ad receptionem accidentium, unde cum nullo modo recepito accidentium pendeat ex unione materię cum formæ, affert consequenter, formæ veteri abeunt, eadem accidentia remanere in genito, quæ fuerint in corrupto; & his est frequens modus, & ingenius magis tunc hanc sententiam. Alii vero ad evitandas difficultates, sed præsumunt manifestas Arist. autoritates, tenuantes, subiectum motus, & accidentium esse ens simpliciter, & in actu, dixerunt materię esse quidem subiectum inhesionis accidentium, non tamen nudam, sed ut prius unitam formam, ita ut recipiendo, & sustinendo accidentia dependeat a forma subiectual, vel tanquam a causa formali extrinseca, quia illius existentiam sufficiunt ad illa sustentanda, ut Combin. 1. de Gen. cap. 4. quæst. 4. art. 1. vel latente tanquam à conditione, fine qua forma accidentialis non recipetur in materia, nam talis est ordo ex natura rei inter formam subiectual, & accidentalem, ut in eodem proximo, & immeliora subiectum inhesionis omnes quidem recipiantur sed prius subiectual, deinde accidentia, ita quod illa media non veluti subiectum recipiens formam accidentalem, sed veluti conditione disponens materię ad eam recipiendam, ita Zabarel, de communis rerum gen. & intentu capite nono, quem sequitur Barginus 1. de Gen. quæstione sexta, assertens (quod prius est) hanc tunc Scotti mentem; Arcf. & Contra.

3 Pro intelligentia quæsti notandum est, hic sermonem non esse de accidentibus quibuidam imperfidis, & incompletis, quæ

nont sunt, nisi via quedam in terminum, nam hæc in materia recipi possunt, sed de generatione subiectual patet, & unione, quæ accidentia sunt relativa, sed ferme est de accidentibus corporeis, & perfectis, ut sunt quantitas, albedo, frigiditas, & cetera accidentia materialia, præsumtis absolute, ita notavit Trombeta 2. Metaph. quæst. 5. art. 2. in fine; & Canon. 3. Phys. quæst. 9. art. 2. dub. 1. ad 1. Rursum cum duplex sit subiectum inhesionis, cui nimis proximæ formæ inheret, ac denominationis, quod scilicet, non formam immediate esse recipit, sed tantum illius denominationem quo sensu totum denotatur ab accidente parti inherente, aut essentiali, aut integrali, nam homo dicitur formaliter intelligens per intellectum animalis inherentem, & finis, vel criteriis ob similitudinem, & critiquis, non nato, & capillis inherenter; hic non est qualitas de subiecto denominationis, sententur enim omnes hoc esse compositum, sed de subiectum inhesionis; Quod iterum cum sit duplex, proximum, & adequare, cui scilicet, proximæ, & adequare accidentia inherenter, remotum, & inadæquare, cui scilicet, inherenter ratione proximi, & adequare, quæto vertitur de subiecto proximo, & adequare.

4 Dicimus subiectum accidentium materialium Quod, proximum, & adequare est corpus subiectual, sive simplex, ut multi probabilitate putant, sive Cœlum in sententia Aristotele, sive ex materia, & forma compositum. Materię vero, & formam dici possunt singula subiectum Quo, inadæquare, & remotum, materia quidem subiectum Quo indeterminatum, forma vero determinatum. Conclusio est D. Thomas, & Scotti locis citatis quæst. ultima, disput. præcedens art. 4. cum suis scilicet, quam ex antiquis Regent. Parisien. 1. de Gen. & Cor. quæst. 5. quæst. 1. collat. 4. ex Recensitoribus erigere tunc Ravius 1. de Gen. cap. 4. tradit. 3. quæst. 3. & Ragul. disputat. peripat. 18. Fabr. 75. cap. 5. & rursum 3. cap. 2. Cavello disput. 1. de Gen. scđ. 17. & ali: explicatur prius Conclusio, deinde probabitur: cum ergo dicimus, compositum est subiectum accidentium, non utique accipimus totum syncategorematicum, ut bene advertit Ragul. citat. quasi singula partes totius accidentium partem in se recipiant, sed accipimus totum cathegorematicum, pro tercia nimisrumitate ex materia, & forma constituta; cum autem quicquid habet totum, id habeat ratione partium originaliter, & principiatively, concomitentem etiam partes erunt ei ratione recipiendi accidentia, materia erit ratio recipiendi universalis, & indeterminata in ordine ad accidentia omnia, forma vero erit ratio determinata recipiendi hec accidentia, & non illa, ut ex Scoti colligitur 2. diff. 18. q. un. sub. C, & in hoc sensu dicuntur subiecta quibus, inadæqua, & remota.

Soleit hęc Conclusio probari variis Arist. autoritatibus, & ratione-

Quæst. III.

tionibus; Tum quia prima substantialis primò substat accidentibus, & ea corrupta, nihil remanet ex cap. de subiecta; Tum quia Arist. 1. de Gen. text. 23. distinguunt generationem ab alteratione, quia subiectum alterationis est compositum, generationis materia prima; Tum quia substantialis à toto genere est prior accidente, Met. tex. 4. Tum etiam quia totum per se supponitur toti per accidentem; Tum denuo quia maiorem affinitatem habet, & proportionem cum materia prima forma subiectualis, quam accidentialis, argu adeò immediate uniri debet; At quia rationes huiusmodi, & autoritates faciliter evaduntur eis, qui afferunt, recepcionem accidentium in materia, dependere ab unione eius cum forma, unde fatentur, in materia prius recipi subiectuale formam, & deinde accidentalem, aut ex indigenitate materiae, quam habet subiectualis forma ex existendum, aut ex ordine naturali illarum formarum in informando ideam commune subiectum; hinc rationes adducere conabinur, que contra omnes Adversarios uteruntur.

5 Prima. Subiectum proximum, & adequare motus, est subiectum proximum, & adequare motus, est corpus, & compositum est subiectum proximum, & adequare motus, non vero materia prima, ergo & probatur major, nam id est subiectum motus, & termini motus, ut id est subiectum calefactionis, & caloris, quia subiectum moveret propter terminum acquirendum, terminus autem motus, ut à mutatione substantiali distinguitur, est forma accidentalis ex 5. Phys. 8. Probatur quoque minor ex codem 5. Phys. 2. ubi Aristoteles explicans subiectum proximum, & adequare motus cum suis terminis, ita loquitur, alterius est, quod proximum moveret, & in quod innotetur, & in quo, ut hunc, calidum, & frigidum, & volens explicare, quodnam ex dictis est subiectum motus, ait, motus manifestum est, quod in ligno est. Nec respondere valet subiectum motus esse compositum, non ratione totius, sed ratione partis, scilicet materiae. Non valeret, quia totum ratione partis subiectum folium denominations, non inhalationis, ut Aristoteles ibi loquitur de subiecto inhalationis, quia loquitur de subiecto, quod transfit à termino quod ad terminum ad quem, hoc autem est subiectum inhalationis, & ipsa verba Aristoteles demonstrant, ait enim, motus manifestum est, quod in ligno est, accidentia autem non dicunt inesse subiecto denominacionis, sed inhalationis.

6 Secunda ratio deducitur ex Scoto in 2. d. 18. quæst. unic. sub D. quam coeteris solidiore existimatius, & veluti fundamentum nostræ sententiae statutum, nec ab illo Autore adducitur, quem videamus. Si materia prima est proprium subiectum inhalationis omnium accidentium, ergo nullus est motus violentus in rerum natura, quod est contra omnem Philosophiam, probatur consequenti, quia ex dictis diph. præ. materia nullam formam recipi violenter, sed vel naturaliter, vel saltem neutraliter, ergo cum motus dicatus neutralis vel violentius iusta inclinationem, vel repugnantiem subiecti ad formam recipiendam, si materia ad nullam formam habet violentiam, sequitur manifeste, quoniam nihil motus futurum naturalem, vel saltem neutrum, & sic dum aqua calens, mox illa naturalis erit, vel saltem neutra. Si dicatur, motus nullus in ordine ad materiam uniuersitatem, quae est naturalem, anima v. g. est subiectum inhalationis ipsius intellectionis, à qua omnium totus homo dicitur intelligens, sed adhuc, & ipsa anima immediate dicitur intelligens, natus est subiectum limitatis, à quo totus homo est nominatur natus, sed adhuc, & ipse natus dicitur immediate natus, ergo est subiectum inhalationis aliquid formæ, non excludit ab ea esse subiectum inhalationis denominacionis, quia impossibile est formam esse in aliquo subiecto, & illi effectum suum formaliter non communicare.

3 Autores tunc oportant sententiam in 2. sensu, ad tres rationes allatas occurrit, dicendo, quod ideo compositum, &

non materia prima, dicitur subiectum motus, id est viso dicitur recipi in oculo, & non in materia oculari, quia materia prima non recipit formas accidentales, nisi sit prius informata forma substantialis, & haec eadem calefactio dicitur materia aquæ violentia, quia non prius recipit calorem, quam reperit formam aquæ, cui opponitur calor; at hinc inferre non licet, id est accidentia recipit in toto compagno, veluti in subiecto inhalationis, qui formæ substantialis non precedit in materia, ut subiectum recipiens, sed potius, ut conditio recipiens. Sed hoc responsio ex dictis impugnat manet. Tum quia rationes allatas nesciunt probare, formas substantialias in materia procedere accidentales, sed ab soluto probant, compositum est subiectum inhalationis.

Tum quia etiam forma substantialis præcedens in materia accidentalis non est subiectum inhalationis, fatis tamen subiectum capax, & idoneum ilorum est compositum ex materia, & forma substantialis præcedens coelestis, nam licet sit ens in actu ultimo substantialiter, nec sit ulterius substantialiter perfectibile, & simpliciter, est tamen adhuc perfectibile accidentalis. Tum denique conditio præcedens in subiecto receptionem formæ, non impedit denominationem eius circa tale subiectum, nec efficit, quod denominatione debetur aggregato per accidens ex subiecto recipiente, & conditione recipiens, ut inductione in omnibus potest deduci, sed per rationes allatas denominatione formæ accidentalis ita debetur composito, ut quandoque soli formæ accidentalis ita debetur composito, ut quandoque soli materiae repugnat, ut patet de actibus sensitivis, & motus aquæ ad calorem dicitur simpliciter violentus, ergo signum est, compositum est subiectum inhalationis, & non materiam primam.

Quarta ratio specialiter urget autores oppositam sententiam in secundo sensu, materia per eos non recipit formam accidentalem, nisi substantialis sit informata prius, sed clarum, ac forma substantialis est in materia, componitur ex ea substantiali compositum, quod est subiectum capax accidentium, ergo in ipso immediatè recipiuntur, velut in proprio, & adequate subiecto, non autem in materia, nisi mediata, concomitante, & inadæquata, major potest, probatur minor, totum enim, quod ex partibus coelestis, & accidentalis, recipiuntur, ut est subiectum, & illa forma, repugnantibus intrinsecam mobilis, seu subiecti ad formam, non ob extrinsecam, & accidentalem, ut repugnante, quam habet materia aquæ ad calorem, est solum extrinsecum, & accidentalis, proponens nimisrum capacitas, quam reddere difficultatem erit, quia licet sit incapax perfections substantialis, eo quia est subiectus, & in actu ultimato, adhuc tamen est ulterius perfectibile accidentalis.

5 Quinta demum ratio urget specialiter Averroistæ pasim ne-

Mauritii & Bellottii Tom. II. Physicæ.

Disputatio III.

gantes in Celo materiam in Arisit, sententia, quia afferendo posita, materialm primam esse proprium, & ad eum subiectum accidens materialium, non videntur consequenter loqui, nam in Celo cernitur quantitas, lux, denitas, motus, & alia accidentia corpora, ubi tamen nulla reperitur materia in sententia illorū, & voluntariorū efficiere dicere, accidentia illa possunt subiectari in corpore, non ita hæc sublunaria, cum illa ciudem prorsus sint rationes cum sibi, ut dicimus in lib. de Cœlo.

In oppositum obicitur 1. Si accidentia subiectantur in toto compito, ad quæcumque mutationem subiectam per defructationem subiecti omnia accidentia mutantur, & fieri resolutio ulque ad materialm primam, quia nequeant accidentia migrare de subiecto in subiectum, sed hoc est contra Arisit, qui 1. de Gen. 24. & 27. ait, multoties remanent eadem accidentia in genito, quae erant in corrupto, & quando ex terra fit aqua, permanet eadem diaphanitas; & 2. de Gen. 25. ait, in elementis symbolis esse faciliorem generationem, quam in disymbolis, quia cum elementum symbolum generatur ex symbolo, ut ater ex aqua, non est neccellarium, quod omnes qualitates corrumpanter, sed illi tantum, quæ diffimilius est, ubi quando generatio fit ex disymbolo, omnes corrumpi neccesse est. Est etiam contra rationem, quia si in instanti generatione remanet materia nuda, ergo remanet indifferens ad omnem formam, quare non erit major ratio, cur haec forma potius, quam illa inducuntur in conflanti, & fallit erit communione prologatum ex Arisit, sumptum, quod ait in actiōnōn non recipiunt nisi in bene disposito. Et denique contra experientiam ipsam, quia videmus, in homine mortuo remanere eandem quantitatem, figuram, colorem, canticum, &c.

2. Ref. concessa, maior in compositis inanimatis, negando minorem. Ad primam probationem dicimus, Arisit, in primo loco non se explicare, de qua identitate loquatur, an scilicet cum generatur symbolum ex symbolo, maneat eadem symboli qualitas specie, vel numero, & idem dicipus, manere non eadem numero, sed specie; in altero loco, cum ait, faciliorem esse generationem symboli ex symbolo, quam ex disymbolo, quia in ea non omnes qualitates intereunt, id intelligendum est de corruptione per se, quæ fit à contrario, non de corruptione per accidentem, que fit ad corruptionem subiecti, hoc enim modo tot intereunt qualitates in una, sicut in aliis generationibus, quia agitur faciliter, ut aqua est, vel de potentia materie, quae est in aqua, non primum, quia aqua, ut aqua est, non solum non habet potentiam ad calorem, sed potius repugnat, ergo secundum.

Ref. concessa, maior, negando, minorem, ad prob. dictum, quo poterint aquam ad calorem, intelligendo meram eius capacitationem, concedendum est, calorem educi de potentia aquæ, ut aqua est, & fallit est, aqua non habere potentiam in hoc sensu ad calorem, & talis potentia sufficit in subiecto ad educationem formæ, & talis potentia sufficit in subiecto ad educationem formæ, ut patet ex dictis dicti, praec. qu. 7. art. 2.

Sed urges. Calorem educi posse de potentia aquæ, est aquam posse materialiter cantere calorem, sed aqua, ut aqua, non potest cantere calorem, ergo calor de potentia aquæ non potest, ut aqua est, probatur minor, quia causa qualibet continet virtualiter effectum, ut ilium in genere suo cantere possit, sed aqua, ut aqua, calorem virtualiter continere non potest, cum potius oppositum continet, nempe frigus, ergo &c.

Ref. concedendo minorem de causalitate in genere causa efficientis, negando in genere causa materialis, & in genere causa aquæ, ut aqua, continet calorem, quia tamen ad frigus, nemus habet potentia pro mera capacitate, sed etiam inclinationem, medium illud continet in genere causa materialis, sed etiam in genere causa efficientis, unde remoto caliente, videmus, aquam refrigerare ad primitam frigiditatem. Verum tamen est, formam non dici virtualiter contineri in subiecto, ut effectus in causa, sed tantum potentialiter, quia contentia virtualis proprie spectat causam efficientem.

13 Quartus, si accidentis in composto residet, tanquam in subiecto, vel idem accidentis est in materia, & forma secundum eandem generationem novam formam, removendo nimis impedimenta, quia si generans reperiit materialm nudam, sive bene generans, sine dispositiōne prævis, & diceretur in eucere formam in palpabilem disposito, ita colligitur ex Scoto 2. dict. 3. quest. 4. & tenet P. Cavellus citat, num. 4. determinatur vero materia ad hanc potius, iam illam formam recipiendam ex concilio determinati agentis, cuius actionis subiecti, ut colligitur etiam ex Scoto 2. dict. 12. qu. 2. F. ubi postquam docuit, quid nullæ formæ circa materialm primam sunt simpliciter immediate, causam deinde inquirens, quare materia de se capax cuiuscumque formæ, potius hanc, quam aliam formam recipiat, ipsam aspicit ex parte agentis naturalis. Ad 3. probationem laborant negotes pluralitatem formarum in compósito; nos eam admittentes, concedimus, eadem numero accidentia remanent, quæ formam mixta sequantur, quia sunt recentia in argumento, ex quo tamen sequitur subiectum horum accidentium esse materialm primam, sed totum ex gratia, & forma mixtions causatum.

11 Secundo. Nisi accidentia in materia prima proxime inherarent, sed in composto, sequitur, idem illi ipsius destructionem, id est pro qualibet eius parte, quasi qualibet pars totius accidentium partem in se recipiat, vel utraque eadem, sed accipimus cathegoreticamente pro tercia entitate ex materia, & forma confusa, dici mus, quod cum accidentis unum primum expulso subiectum, cui primo inheraret, & adequare, ita ut in multis inheraret primo, & adequare repugnat, hoc subiectum, cui primo inheraret, est totum ex materia, & forma confusa, & ab eis realiter distinctum; argumentum agitur utrum, non distinguentes realiter totum a partibus, & etiam nos ureget, si cum dicimus, totum esse subiectum accidentium, loqueremur de toto cathegoreticamente sumpto.

14 Quinto, ut aliquid suffineat aliud, velut eius subiectum, sufficit, ut habeat entitatem realē extra causam cum duali existentiæ, & subiectiæ, sed hæc omnia habet ex se materia, & non a forma, vel compósito, ut in superioribus habitum est, ergo inveniens de se est ad sustinendam accidentiam. Quod adhuc ex formis subiectualibus confirmari potest, quia materia sufficiat, tanquam proprium subiectum carum, & hoc ratione proprie existente, & subiectiæ, ergo hæc eadem sufficiens erit fulcimentum omnium accidentium.

Ref. maiorem deficere, ut enim unum recipiat aliud, velut eius subiectum, & sufficiat, præter existentiam, & subiectum eius, ultrem exigit, quod tale existens, & subiectum sit idoneum receptivum illius, quale non est materia respectu accidentis, ut probatum est, aliquo dicere possemus, anima esse subiectum caliditatis, vel albedinis, quia est existens, & subiecta. Ad Confirm. negant aliqui paritatem ratione, quia universaliter forma quo plus habet inherenter, coëst minoris sufficiens,

& idem plus requirit subiectiæ in subiecto ad sui fulcimentum, quæ cum accidentia minorem habent consilientiam formis subiectualibus, non sequitur, quod si existentia, & subiectum materialis sufficiens est fulcimentum istarum, etiam, & accidentium esse debet, & possit, & Ragulus loc. cit. putavit, hoc argumentum validissimum esse pro nostra sententia, cum enim accidentia plus dependant e subiecto, quam formæ subiectualis, consequenter expolcent subiectum maioris existentias, & subiectualis quæ formæ subiectualis, & hoc erit compostum ipsum. Verum haec ratio nullus est momenti, cum in materia subiectent multa accidentia incompleta, multique respectus, qui sunt magis dependentes a subiecto, quam ex eis accidentia perfecta, & absolta, de quibus hic loquimur. Dicendum igitur est etiam ad Confirm. materialis esse idoneum subiectum formarum subiectualium, non accidentialium, non quidem ob defectum existentias, & subiectualis, sed ob rationes alias in decisione quesiti.

15 Sexto tandem obicitur; Tum quia si mortalibus quidquid est prius originis, est ignobilis, cum natura tendat ab imperfecto ad perfectum, ergo forma accidentialis in materia precedit subiectualis. Tum quia si caliditas tota aqua inhereret, tunc idem esset agens, & patiens, nam eadem aqua in se recipere calorem, & a se repellere, ad primitam frigiditatem redeundo. Tum deinde, si canis ex tertiis decidat, & in iteris medio morietur, mox illi utique ad terram unus est, & continuus, atque idem unum, & idem subiectum habet, a quo numerican unitum unitum, sed hoc eis nequit totum compotum, quia canis vivus est unum compotum, ciuidam cadaver est aliud, ergo subiectum illius motus, a quo dicitur unus, & idem, a summate turris ad terram usque, erit materia prima.

Respond. ad 1. afflumpe est verum de formis eiusdem generis, ut Scoto docet quod. 3. sub R. in illo extra, unde videmus in animatis, sicut manum mixtam, quæ est ignobilis, animalm præcedere, at fallim est in formis diversi generis, quales sunt in proprio forma accidentialis, & subiectualis, quoniam potius in opposito modo habet, nam subiectum secundum totam suam coordinationem præcedit, ut Scoto docet, in dict. 3. quest. 4. ex Arisito. 7. Metaph. text. 4. Ad 2. non est inconveniens, idem esse agens, & patiens, sed non secundum eandem rationem, neque eodem modo inspectum, & ita est in proprio, natu aqua patitur recipiendo caliditatem ratione materiae agit vero, dum conatur eam a se repellere ratione propria formæ, & qualitatibus ipsam consequentibus. Ad 3. Thomistus laborant in solutione, quia negant proprietas formarum in compósito animali; sed non faciliter respondere nis, motum illum esse unum, & eundem numero propter mobilis unitatem, quod quidem non est materia prima, sed corpus pro altera parte compotum ex materia, & forma mixtionis confluent, cum enim corpus mixtum moveatur elementis predominantiis ut 1. de Cœlo Arisito. docet motus deorum convenientia ratione corporis pro altera parte compotum, quod idem numero manet, & ante, & post obitum animalis, motus vero progressus conuenit ei, ut animal est; alia ad hoc quæstum spectant vide dict. 5. de Gen. & Cor. quest. 3. art. 2.

Ref. Averla loc. cit. concedendo, quod comparando subiectum ad totam collectionem accidentium, oportet, ut aliquod illorum immediate subiectum, & ait, hoc accidens ita subiectum immediatum esse huiusmodi potentiam accidentium receptivam, neque idcirco cetera accidentia eodem modo ad subiectum fe habentur dicendum est, aut concedi debet alia potentiam ad item potentiam, ut realiter distinguitur, quia ipsa secundum se proxime est proportionata, ut in subiecta, & subiecta, ut ipsam recipiat. Sed hec responsum non solvit. Tum quia si hoc accidens recipiat potest immobile in subiecta, & ita proportionatum, proxime est in subiecta, quod non indiget alia media potentia, ut realiter distinguitur, idem quoque dici potest, & debet de aliis accidentibus, & subiectis, & ita est in proprio, natu aqua patitur recipiendo caliditatem ratione materiae agit vero, dum conatur eam a se repellere ratione propria formæ, & qualitatibus ipsam consequentibus. Ad 3. Thomistus laborant in solutione, quia negant proprietas formarum in compósito animali; sed non faciliter respondere nis, motum illum esse unum, & eundem numero propter mobilis unitatem, quod quidem non est materia prima, sed corpus pro altera parte compotum ex materia, & forma mixtionis confluent, cum enim corpus mixtum moveatur elementis predominantiis ut 1. de Cœlo Arisito. docet motus deorum convenientia ratione corporis pro altera parte compotum, quod idem numero manet, & ante, & post obitum animalis, motus vero progressus conuenit ei, ut animal est; alia ad hoc quæstum spectant vide dict. 5. de Gen. & Cor. quest. 3. art. 2.

QUESTIO II.

ad potentiam subiectum corporis ad formas accidentiales, si eis essentia, vel passio, an potius accidentia realiter superaditum.

16 Moverat quæstum præses, eo quia non videtur penitus decidi posse juxta decisionem eiusdem quæstiæ de potentia materiali ad formas, nam materia recipit formas subiectualis, ut per lekus, & in universo recipit omnes, tam subiectualis, quam accidentiales naturaliter, quia universaliter ad omnes inclinatur, quod de potentia passiva subiectum corporis in ordinata formas accidentiales dici nequaquam potest, quia nec eas recipiat, ut per se ait, cum quibus causis unum per se, nec ad omnes est in potentia naturali, in quo plurius recipiunt violenter, ut patet de qua respectu caloris, unde etiam juxta decisionem quæstiæ de potentia materiali, nunc dicemus, potentiam subiectum corporis ad formas accidentiales sibi convenientes esse illius communatorem proprietatem, tamen id omnino non videtur afferi posse de potentia eius in ordine ad formas sibi disconvenientes.

Tres sunt sententiae in hac quæstiæ duæ extremæ, & una media. Prima opinio extrema est. Thomistus afferent, nullum accidentem recipit in subiecta, nisi media potentia accidentaliter realiter distinguitur, à subiecta recipiente, ac proinde volente, eis accidentibus superaditum, ut Scoto. 12. Met. qu. 26. laevius edid. qu. 9. 8. Cajet. i. p. 9. 7. art. 1. Suefians 1. Phys. cap. 9. Mafius ibid. qu. 9. nuper Averla qu. 2. f. 2. f. 6. concl. 2. ubi declarat, hanc potentiam esse de secunda specie qualitatibus.

Secunda sententia extrema, huic opposta, est Nominalium assertum, subiectum, immediate secundum suam absolutam extensionem esse accidentium receptivam, nihilque omnino mediatione inter subiectum recipiendum, & accidentia recepta ab ipsa subiecta, aut realiter, sive falso ex natura rei formaliter distinguitur, quam sententiam sequitur Sust. in Met. dict. 14. f. 2.

Mafius & Bellori Tom. II. Physica.

Quæst. III.

& favet Ruvius 1. de Gen. cap. 4. tract. 13. quest. 10. & Moris. in Phys. dict. 1. qu. 3. & alii.

Tertia demum sententia media est Scotifara, qui contra Nominales negant, subiectum immediate penitus per se ipsum recipere accidentia, & constitutum potentiam medianam, non tamen à subiecta realiter distinguitur, ut faciebat Thomistus, sed tantum ex natura rei formaliter, quia sententia colligitur ex Doctori pluribus in locis, sed præfertim in a. 4. 16. qu. un.

17 Dicendum est subiectum corporis media potentia recipere accidentia, que non est accidentia ei realiter superaditum, sed naturaliter aptitudinem ad ea recipienda, si sunt eius naturæ sententia, & potentia neutra, aut violenta, si talia non sunt, ex natura rei formaliter ab ipsa subiecta recipiente distinguitur, ut eius naturalis proprietas. Conclusio est Scoto cit. & quod non fit huiusmodi potentia accidentis realiter distinguitur a subiecta, probat Doctor sub lit. A. Tum quia si necessaria foret talis potentia realiter distinguitur, datur processus in infinitum, debetur enim ad hanc potentiam recipiendam alia constitutum potentia, & sic in infinitum; Tum quia comparando subiectum ad totam collectionem accidentium non potest illi unius in media aliqua re, realiter ab ipsa distinguitur, nam hæc vel efficit subiectum, vel accidentis, de quibus hic loquimur. Dicendum igitur est etiam ad Confirm. materialis esse idoneum subiectum formarum subiectualium, non accidentialium, non quidem ob defectum existentias, & subiectualis, sed ob rationes alias in decisione quesiti.

18 Ref. Averla loc. cit. concedendo, quod comparando subiectum ad totam collectionem accidentium, oportet, ut aliquod illorum immediate subiectum, & ait, hoc accidens ita subiectum immediatum esse huiusmodi potentiam accidentium receptivam, neque idcirco cetera accidentia eodem modo ad subiectum fe habentur dicendum est, aut concedi debet alia potentiam ad item potentiam, ut realiter distinguitur, quia ipsa secundum se proxime est proportionata, ut in subiecta, & subiecta, ut ipsam recipiat. Sed hec responsum non solvit. Tum quia si hoc accidens recipiat potest immobile in subiecta, & ita proportionatum, proxime est in subiecta, quod non indiget alia media potentia, ut realiter distinguitur, idem quoque dici potest, & debet de aliis accidentibus, & subiectis, & ita est in proprio, natu aqua patitur recipiendo caliditatem ratione materiae agit vero, dum conatur eam a se repellere ratione propria formæ, & qualitatibus ipsam consequentibus.

19 Ref. Averla, ratione discrimini inter hanc potentiam, & cetera accidentia esse, quia haec potentia est accidentis quoddam per se primum a natura infinitum ad recipientem, non ad inherenter, & idem potest, ac debet inherenter immediate, & eis ita ex suo munere medium, quo cetera inherent, ut non possit esse extrellum, quod inheret alio medio; quia Responsum est Cajetani loc. cit. ubi rationem discrimini inter hanc potentiam, & reliqua accidentia ex eo explicat, quia talis potentia est ratio congenita, & est essentialiter accidentis, ad hos principaliiter ordinata, ut accidens recipiat; quod vero sit actus subiectus, solum habet ex communione ratione accidentis, & ideo non requirit aliam potentiam, quia mediante hanc realiter subiectus; alia vero accidentia primo, & per se sunt actus, & ideo propriae requirunt potentias, quibus medianus modus subiectus inheret.

Sed hec Responsum non satiscitat; Tum quia in ea committitur materialis petitio principiis, hoc enim est, quod in proprio quæstiæ queritur, an detur accidentis quoddam a subiecta realiter diversum, per se primo a natura infinitum ad recipientem, non ad inherenter, ita ipsum immediate inheret subiectus, cetera vero, ut per se ait, & ita quo, ne non possit esse quod? Tum quia ex hac ipsa doctrina colligitur, accidentis ut sic non per se requirent potentiam mediatis realiter distinguitur, sed subiectum per se ipsam esse sufficiens receptivum accidentis, ut sic, nam recipit illam potentiam, que est essentialiter accidentis ab illo prout est, Tum etiam fallim est, quod huiusmodi potentia sit ad subiectum solum secundum suam rationem communem rationem accidentis, & & secundum suam rationem communatorem proprietatem, tamen id omnino non videtur afferi posse de potentia eius in ordine ad formas sibi disconvenientes.

Prædicta sententia in hac quæstiæ duæ extremæ, & una media.

Prima opinio extrema est. Thomistus afferent, nullum accidentem recipit in subiecta, nisi media potentia accidentaliter realiter distinguitur, ac proinde volente, eis accidentibus superaditum, ut Scoto. 12. Met. qu. 26. laevius edid. qu. 9. 8. Cajet. i. p. 9. 7. art. 1. Suefians 1. Phys. cap. 9. Mafius ibid. qu. 9. nuper Averla qu. 2. f. 2. f. 6. concl. 2. ubi declarat, hanc potentiam esse de secunda specie qualitatibus.

Secunda sententia extrema, huic opposta, est Nominalium assertum, subiectum, immediate secundum suam absolutam extensionem esse accidentium receptivam, nihilque omnino mediatione inter subiectum recipiendum, & accidentia recepta ab ipsa subiecta, aut realiter, sive falso ex natura rei formaliter distinguitur, quam sententiam sequitur Sust. in Met. dict. 14. f. 2.

Quod vero ista potentia ponit debet faltem ex natura rei; formulariter distinguitur a subiecta recipiente, probatur ex dictis de potenti-

Disputatio III.

tae materie disp. præced. quia sive huiusmodi potentia susceptiva accidentium sumatur pro naturali aptitudine ad accidentia naturae rei conformatantia, sive pro mera dūtaxa capacitate, semper in sua formalitate dicit relationem transcendentalē aī id, cuius est capacitas, ac proinde ex natura rei formaliter distinguuntur a substantia, que secundum se est essentialiter entitas absoluta; Denique probari potest Conclusio quo ad hanc utramque partem ex dictis loc. cit. de potentia materie.

19 Quod tertiam partem etiam faciliter probatur, nam si potentia substantiae confidetur in ordine ad accidentia sibi conformataria, erit utique potentia naturalis, sed potentia naturalis propria conincidit cum inclinacione, & apud primam rei ad propriam perfectionem recipiendam, ergo &c. & plane quis negabit, quoniam calidam appetere naturaliter hanc passionem frigidae, & in eam semper manere naturaliter propensam, etiam si nungam eam denovo refueretur? ino & Arist. ipse talis appetitum in nobis posuit ac scientias acquirendas. Met. ab initio, quando dixit, quod omnis homo natura recte desiderat.

Si vero consideretur substantia in ordine ad accidentia, vel ei contraria vel neutra, tunc eius potentia, seu capacitas, naturalis dici non debet, nec potest, sed est potentia violenta, vel neutra, & huiusmodi potentia adhuc dici poterit naturalis proprietatis huius, vel illius substantiae corpore, non minus, quam ipsa met potencia naturalis, & ratio huius est, quia sicut potencia naturalis aqua ad frigus recipiendum dicitur conformataria eius proprietas, quia ratione propria substantiae aqua petet, & exigit talem qualitatem sui conservativam, ita quia ratione ciuidatum forma habet repugnanciam ad calorem, ut sui destruendas, ideo potencia violenta ad illum poterit dici conformataria proprietas eius, & idem dicatur de potentia neutra ad accidentia sibi indifferenter.

20 In oppositum obicitur ad probandum, hanc potentiam esse realiter distinctam; Tum auditorum Aristot. 12. Met. 25. dicentes, eadem esse principia omnium generum, atque ille licet in genere substantiae est forma propria, & propria privatio, & potentia eiusdem generis, id est substantialis ad illos, sic est quodque in aliis generibus; & 9. Met. tex. 7. inquit, adum, & potentiam esse eiusdem generis, & 2. de Anim. ait, potentia specifica per adum, unde huius est accidentalis, potentia quoque ad illum accidentalis erit; Tum etiam ratione, quia si agendum requiritur potentia activa distinda ab agente realiter, etiam ad partendum distinda potentia necessaria erit. Hinc vi emus in ceteris molitiis, qui est potencia ad recipientem impressionem signi, & in columna durius, qui est potencia ad sufficiendum dominum, quae ponitur in secunda specie qualitatis; Et denique actus semper eis nobilior potencia ipsius recipiente, ergo si actus est accidentis, multo magis potentia.

Respond. ad 1. Attili. auditorum non esse, in eo sensu intellegamus, sed secundum proportionem, & analogiam; ut ex ipso contextu colligitur, non enim dicit ibi Philosophus, illi omnia principia in eodem praedicamento collocari, imo ponens exempla, ait, iu coloribus, aliis principiis, ut formam, nigrum, ut privationem, superficiem, ut materiali, in illuminatione, lumen esse formam, tenebras privationem, aerem substantiam, & in functione, sanitatem esse formam, morbum privationem, corpus substantiam, non est igitur necessarium tria hec principia esse eiusdem generis, & praedicantem secundum entitatem, sed locum hoc haber veritatem in substantia, quia ipsa est primum genus, ut doct. Scotus 2. diff. 12. quæst. 1. infra C. in ceteris, vero praedicamentis dicuntur potentia ad formam esse eiusdem generis secundum aliquam tantum denominationem, ut minimus superficies ad genus qualitatis pertinet, quatenus illius substantia, non quia acta sit in illo. Ad 2. ait Doctor sup. cit. Philosophum ibi loqui de potentia obiectiva, & ad actum entitativum, non vero de substantia, & ad actum formalium, nam nec substantia est quantitas, licet sit eius sufficiens, nec quantitas est qualitas, est illius receptiva. Ad 3. ait Doctor quod. 3. & alibi sc̄p. 2. dictum Philosophi intelligi extrinsecus, non intrinsecus, sicut in universum omnes relationes per suos terminos extrinsecus distinguuntur, nec tamen sequitur, relationem ponit in eo praedicamento, per in quo est eius terminus.

21 Ad rationem, Scotus loc. citat. lib. A, negum negat in substantia potentialiter passim realiter distinctam accidentem receptivam, verum etiam potentialiter ait, ex verbis expressis Aristot. 7. Metaph. 32. & quando etiam admittetur potencia activa realiter distincta, non sequitur, pariter admitti deinceps passivam, quia ait genera plus requiri ad agendum, quam ad patientem. Ad illud de molitis ceras, & duritis columnis, inquit Doctor sub lit. P., quod potencia naturalis adum, vel passiva non ponuntur in secunda specie qualitatis, sed faciliter insita a natura ad utendum illis, agendo, vel patiendo, & in hoc sensu molities ceras, & duritis columnas sunt de secunda specie qualitatis, quatenus illa est facilis ceras innata ad recipientem signi exemplar, &c. Denique cum dicitur, actum est nobiliorum potentia, verum est de potentia recipiente actum essentiali, & primariu, non autem actum accidentalem, & secundariu, nisi secundum quid, nempe si unum consideretur, quatenus adum, & perfectio, aliud quatenus potentia, & perfectibile, quo sensu accidentis potest esse nobilior substantia.

22 Secundo obicitur. Tum quia secundum communem ponitur quantitas accidentis itermedium a substantia realiter distinctam, non contra distinctam formaliter tantum.

Quia-

Quæst. III. Art. I.

Quinto tandem obicitur contra tertiam Conclus. partem ratione dubitandi initio quæst. allata, quavis enim potentia substantia ad recipienda accidentia sibi conformataria possit ponit proprietas eius, id tamen non videtur afferi posse de potentia eiusdem in ordinem ad accidentia, ei disconvenientia, vel latenter indifferencia; nam runc natura non solum est principium motus naturalis, sed etiam violenta, & neutraria, probatur consequentia, quia natura est principium omnium passionum rebus convenientium, ergo si capacitas omnium accidentium in substantia, etiam disconvenientium, vel neutrorum, est passus consequens ipsam substantiam, natura erit principium omnium passionum, talis cuiuscumque capacitas, ergo erit etiam principium mortuorum, quibus talis capacitas exercetur, & aduaror, nam ita est in omnibus, quod si natura est principium passionis, est quoque principium motus, quo talis passus exercetur.

23 Resp. capacitem accidentium materialium esse passionem consequentem corpora ex ratione, qua corpora sunt, ex ratione autem specificorum oritur, ut quorundam accidentium capacias cum inclinacione, quorundam vero cum repugnancia, aut indifferencia: itaque huiusmodi potentias, faciliter naturalis violenta, & neutraria sunt rebus a natura, cum hoc tamem dicimus, quod naturalis induta est per se, & primo, violenta vero, vel neutra secundario, concomitante, & per accidens, nam natura directe quarti, & per se conservantur rei, id est per se, & directe dat ei potentiam ad recipiendas qualitates conservativas eius, & quia concomitante etiam, & secundario querit expulsum eorum, & quae conservantur rei obesse possunt, ita concomitante, & secundario dat recipiendas obnoxias, vel indifferencias ad recipiendas indifferentes, & in hoc sensu etiam dici potest principium adum, vel motuum, quibus exercuntur huiusmodi potentias: ut nimis si principium motus per se, & primo, mox vero violenti secundario, & concomitante; nam illa eadem natura, qua facit aquam inclinatam, ad frigus recipiendum, facit eandem repugnanciam, & renitentiam ad recipiendum calorem, nam licet aqua, ut corpus, sit capax caloris, tamen ut tale corpus, est capax cum repugnancia, unde capacitas oritur ex ratione generica corporis, repugnancia vero, inclinatio, vel indifferencia ex ratione specifici. Sed quia natura est phys. definita esse principium motus primo, & per se, id est propriè loquendo, dicunt tantum principium motus naturalis, quia est principium eius primo, & per se, non autem motus violenti, vel neutraria, quia est principium eorum concomitantium tantum, & per accidens.

Sed dices, Motus violaceus est contra naturam rei, ut mortuorum lapidi, ergo nullo modo dici potest a natura oriiri. Resp. in motu violento considerari debet principium eius adum, & passivum, & licet in remota assignari nequeat principium adum, quia nulla res habet in se principium adum motus sibi violenti, possumus tamen a signare passivum, quia motus est in mobili, & forma, quae acquiruntur per motum non quidem passivum cum inclinacione, sed cum repugnancia, & renitentia, quae a natura rei oritur, siut in inclinacio ad accidentia conformataria, dicitur ergo motus violentus esse contra naturam rei, quia est contra eius inclinacionem, & quia natura talis est denominator per ordinem ad motum, cuius est principium per se, & primo, qualis est tantum motus naturalis.

QUÆSTIO III.

An corpori omnia accidentia proxime inherantur, vel quadam non nisi mediis aliis.

26 Hic non queritur, an substantia corporea ita sit substantia immediatum accidentium, ut omnia sibi inherantur nullo protinus inter se ordinare servato; perspicuum est enim, quod licet accidentia omnia ordinantur ad substantiam, hoc tamen non sit sine alijs subordinatione accidentium inter se, ita quod unum relaticis substantiarum mediante alijs, & quemadmodum qui ponunt materia primam substantiam immediatum omnium formarum, tam substantiam, quam accidentia, adum, tamen dicunt, talem inter eas servari ordinem, quod prius substantiales, accidentiales deinceps in ea recipiantur. Constituto igitur, quod accidentia infiniti substantiarum corporis ordinem quadam, & uno medianto alijs, ut verbi gratia, qualitas mediante quantitate, similitudo mediante qualitate, & sic de aliis, in dubium vertitur, in accidentis medianti substantiam, & aliud accidentis ita recipiat posterius accidens, ut dici possit illi propriè inherere, voluti subiecto, in patre mediet tantum ut dispositio ad recipiendum, & tertia conditione subiecti recipiens (qua est aliquis substantium Quoappellari coniuvit) nullatenus autem, ut substantia recipiens, & Quod eo modo, quo Adversari dicunt, formam substantiam recipi in materia, media quantitate, & qualitate disponente. Sicut autem questionis celebre de substantia accidentium super excitationem, ut inde substantia proprium, & adequatum motus patet, que est prima passio physica, vel latenter actus illius, ita in praesenti hoc aliud excitamus dubium, an substantia corporalis sit immediatum substantiam totius collectionis accidentium corporalium, an potius unum accidentis possit esse proximum, & im-

Matrio & Belluti Tom. II. Physica.

mediatum per se substantium alterius, ut quantitas qualitatis, si enim ita est, sicut substantia corporea potest esse per se substantium motus accretionis, quia quantitas per se, & in se immediate recipit, ita quantitas possit esse per se substantium alterationis, quia qualitatem in se recipit immediate, & sic non solum corpus de genere substantiae, sed etiam corpus de genere quantitatis per se mobile fore, ac proinde illud nec substantium ad quantum foret motus, nec Philosophia naturalis contra fanticula superius in questione processuali ad universam Philosophiam, ut igitur hic nodus maneat undeque explicatus, movetur quæstione p[ro]fess.

In quo fuit due substantiae oppositæ, quarum prima afferit substantiam foliam esse substantiam omnium accidentium, ita quod licet unum accidente possit inter substantiam, & aliud accidentis mediat per modum dispositionis, vel necessarie conditionis ad recipiendum, omnia tamen proxime, & immediate inherant substantiae, ut vero, & proprio subiecto, ita Gregorius 1. d. 12. q. 1. art. 2. Major in 4. d. 2. quæst. 2. Marcellus 4. d. 9. art. 2. Rubin. 4. d. 12. quæst. 4. & 5. & 6. & e[st] communis Nominalium sententia, quos citat Suar. 3. p[ro]p. 3. d. 16. fe[ct]. 3. & seq. Hurt. disp. 6. Phys. fec. 6. Artig. disp. 5. num. 37.

Alteria sententia affirmit, unum accidentis possit esse verum, & proprium substantium alterius, ita Scholastici Antiquiores, Alensis, Henricus, D. Bonav. Egidius, D. Thom. 3. part. quæst. 67. art. 1. & Scotus in 4. d. 12. quæst. 2. Sed Autores huius sententiae non concordant in assignando hoc primo accidente, quo mediante, veluti substantio proximo, & immediato, & corolla substantiae inherant, nam aliqui Thomistarum, & presertim Averroë ex Recensitoribus loco supra citat. contendunt, hoc primum accidentis esse potentiam quandam de genere qualitatis ex natura sua ad hoc institutam ut sit communis substantium aliorum accidentium, que mediante, & corolla omnia substantiae inherant.

Scotista vero, & alii communiter affirment, hoc primum accidentis esse quantitatem, & ipsa media, & corolla accidentia inherant substantia, ita Scotista omnes in 4. circa disp. 12. Arethusinus ibi quæst. 1. art. 4. Bannes disp. 4. 3. sec. 3. Faber disp. 4. & 8. Met. disp. 3. Rada 4. p. contr. 10. Canonicus 1. Phys. qu. 4. art. 4. dubia, & alii passim.

ARTICULUS L

objendit, unum accidentis possit esse substantium alterius, quo mediante in his substantiis.

27 Pro decisione huius articuli, Notandum est ex Scoto loc. citat. b. Ad quæstiones, &c. duplex esse possit substantium accidentis, unum ultimæ terminans dependentiam illius, alterius proxime, & non ultimæ terminans ipsum, quia distinctione premisa.

Dicimus unum accidentis possit naturaliter esse substantium alterius, licet non ultimæ terminans dependentiam illius, hoc est, unum accidentis possit esse substantium, in quantum substantiam ultimum, & licet in remota assignari nequeat principium adum, & passivum, & licet non ultimæ terminans dependentiam illius, hoc est, substantia substantia eius ens per se tertio modo, & ei soli debetur existentia, & substantientia per se, ratione cuius ei soli convenit substantie eis, hoc est, in eis substantiare. Accidentis etiam ad intrinsicos habet esse in aliis, & ideo in rerum natura non est nisi in aliis, & non autem motus violenti, vel neutraria, quia est principium eorum concomitantium tantum, & per accidens.

Potest tamen accidentis esse substantium alterius non ultimæ terminans dependentiam illius, probatur evidenter ex ratione intrinsecis tam substantiis, quam accidentiis; nam sola substantia eius ens per se tertio modo, & ei soli debetur existentia, & substantientia per se, ratione cuius ei soli convenit substantie eis, hoc est, in eis substantiare. Accidentis etiam ad intrinsicos habet esse in aliis, & ideo in rerum natura non est nisi in aliis, & non autem motus violenti, vel neutraria, quia est principium eorum concomitantium tantum, & per accidens. Subiecto non est, & ultimæ, tunc per aliud, & dependenter ab aliо.

Hic non queritur, an substantia corporea ita sit substantia immediatum accidentium, ut omnia sibi inherantur nullo protinus inter se ordinare servato; perspicuum est enim, quod licet accidentia omnia ordinantur ad substantiam, hoc tamen non sit sine alijs subordinatione accidentium inter se, ita quod unum relaticis substantiarum mediante alijs, & quemadmodum qui ponunt materia primam substantiam immediatum omnium formarum, tam substantiam, quam accidentia, adum, tamen dicunt, talem inter eas servari ordinem, quod prius substantiales, accidentiales deinceps in ea recipiantur. Constituto igitur, quod accidentia infiniti substantiarum corporis ordinem quadam, & uno medianto alijs, ut verbi gratia, qualitas mediante quantitate, similitudo mediante qualitate, & sic de aliis, in dubium vertitur, in accidentis medianti substantiam, & aliud accidentis ita recipiat posterius accidens, ut dici possit illi propriè inherere, voluti subiecto, in patre mediet tantum ut dispositio ad recipiendum, & tertia conditione subiecti recipiens (qua est aliquis substantium Quoappellari coniuvit) nullatenus autem, ut substantia recipiens, & Quod eo modo, quo Adversari dicunt, formam substantiam recipi in materia, media quantitate, & qualitate disponente. Sicut autem questionis celebre de substantia accidentium super excitationem, ut inde substantia proprium, & adequatum motus patet, que est prima passio physica, vel latenter actus illius, ita in praesenti hoc aliud excitamus dubium, an substantia corporalis sit immediatum substantiam totius collectionis accidentium corporalium, an potius unum accidentis possit esse proximum, & im-

F. 4. alia

Disputatio III.

alia qualitas non moveretur, ut puta ad motum coloris in vino non moveretur dulcedo, cuius tamen oppotuit experiri. Nec est dicendum, hoc provenire, quia inter se habeant aliquod vinculum, quoniam qualitates immediate inter se non habent aliquam connexionem, neque enim una est actus, & altera potentia; remanet ergo, ut uniantur in aliquo tertio accidente, quod sit carnum communis subiectum.

28 In oppositum obiectis, plures Aris. auctoritates, quibus insinuare videtur accidentis subiectum accidentis esse non posse, nam 7. Met. cap. 3, definit substantiam, quod sit primum omnium accidentium subiectum; &c. 4. vult, substantiam ingredi definitionem accidentis, velut additum ratione subiecti, & 4. Met. ait, accidentis non accidens accidenti, se utrumque accidere tertio, quod explicat exemplum albedinis, & Mysicar., quorum unum non potest, quia nullum accidentis potest sustentare se ipsum, sed necessiter habet sustentari ab aliis, sed aliud sustentare non potest, quod non valet sustentare seipsum.

Rsp. ex hoc probari solum, unum accidentis esse non posse subiectum primum, & independens alterius, quod sit verum, non enim potest quantitas sustentare qualitatem, nisi ipsa prius substantia innata maneat, ut baf materialis, & qua latitatis, & sui ipsius, & idem unum accidentis non sustentat aliud per se, id est quia virtute propria ab aliis penitus independentes, sed per accidentem, id est, ut sustentatur ab aliis, & virtute aliud sibi communicata, vel virtute propria, sed ab aliis sustentata, quod ita verum est, ut quantitas etiam separata dicatur in virtute alterius sustentare qualitatem, quia unum ipsum substantia est contrairemente recipere. Nec responderi iuvat, Aris. per hoc vult, foliarum substantiam esse subiectum primam accidentem, sed non propter substantiam, accidens esse subiectum proximum, & secundarium; Nam si talis esset mens Philosophi, ad obiectum, quam ibi facit de oratione modo vera, modo falsa, potuisse faciliter responderi, orationem esse tantum secundarium, & minus principale subiectum veritatis, & falsitatis, primum vero, & principale esse substantiam, hanc tamen responsum Philosophus non alibi ait, quin potius ibi abolutè negavit, orationem esse contraria- rium susceptivam.

Rsp. primum Aris. locum secum affere responsum, nimirum substantiam esse subiectum primum, & principale cuiuscumque accidentis, nec unum accidentis esse posse ita subiectum alterius. Ad 2. locum ait Scot. cit. fonsum Aris. esse, omne accidentis per substantiam definiri debere tanquam per subiectum primum, & principale. Ad 3. locum ait idem Scot. vel Aris. siue locutum de accidentibus tantum concomitantibus se habentibus, five dispositatis, ut pater ex eius exemplis, non vero subordinatis, qualia sunt quantitas, & qualitas. Vel Aris. negasse, unum accidentis alteri accidere, tanquam subiecto primo, & principali, nam hoc modo ambo accidunt tertio scilicet substantiae: Vel tandem dici potest cum aliis, Philosophus non tam locutum suffit de substantia, quam de modo praecipiendi omnino per accidentem unius accidentis alio, ut cum Mysicus dicitur albus, & hunc modum praecipiendi non procedere ex eo, quod unum accidentis alteri accidat, sed potius ex eo, quod causa coniunguntur in aliquo tertio, ut in homine, ob id tamen non vult negare, quod unum accidentis substantiae inhaerens medio alio posit de illo praedicari, dicimus enim, superficie esse albus, calidus, &c. Ad 4. locum substantiae efficiuntur maxime proprium esse contrariorum suscepit, ut primum, & principale subiectum, quod accediti conveniens non potest, hanc conditionem, non ut substantiam, si tertium, ergo non solum accidentis prius est subiectum proximum posterioris, sed etiam substantia, qui est subiectum orationis, & falsitatis secundum communem loquendam modum, non attribuuntur substantiae, quae sunt quantitatis, substantiam denominant, ut recte notavit Averla in explicatione huius proprietatis in sua logica.

29 Secundo, Arguitur ratione. Tum quia nihil potest esse subiectum alterius, nisi per se subiectus, nisi posse alius substantiam provenit ex eo, quod res in se, & per se existit, quod solum substantia exercet circa accidentem immediatum, & hoc manifeste apparuit ex eo, quod res in se, & per se existit, quod solum substantia exercet circa accidentem immediatum, & hoc manifeste apparuit ex Scot. ergo non accidens substantiae inhaerere, ita accidenti repugnat non attinere immediate, nisi accidentis prius, hoc enim significat per se esse, & alteri subflare. Tum deinde, quod terminat dependentiam unius generis, non dependet a dependentia illius generis, aliquo tempore, & independentem est secundum modum, sed accidentis quodlibet dependere a substantia, ut a substantie, ergo nullum potest hanc dependentiam terminare. Tum denique omne accidentis est forma, inquit Greg. ergo non potest esse substantia receptivum alterius accidentis, nam sicut materia est nequit principium informandi, five forma perfectiva alterius substantiae, sic negre forma esse potest principium patiendi, five substantiam passivum, aliquo confunderentur munera materie, & formae.

Rsp. ad 1. assumptum esse verum de subiecto primo, & omnino independente ab aliis, sicut est substantia, & de subiecto eodem modo, hoc tamen non impedit, quia accidentis aliquod potest esse subiectum alterius, ut substantum a substantia, & dependentem ab ea. Ad 2. per se esse, & alius substantia, veluti subiectum primum, est ita substantia, proprium, ut neque accidenti alio modo convenire, sed subflare alii proxime, & dependentem ab aliо potest accidenti convenire, quia non excludit inhaerentem accidentis aliud in se recipiens, in subiecto primo, & remoto. Ad 3. ait Doctor, maiorem non esse universaliter veram. Sol enim dependet a Deo in genere causa efficientis, & tamen Sol terminat dependentiam motorum effectuum in eodem genere. Filius dependet a Patre per filiationem, & tamen esse potest Pater alterius Filii, & eius dependentiam terminare; vel concilia modum, dicitur ad minorem, accidentis quodlibet a substantia dependere, ut a subiecto primo, & basi omnium, & utique nullum accidentis potest inhaerentem dependentiam terminare, ex quo inferit Doct. diversam, & alterius quodammodo rationis esse dependentiam subiectivam in virtute substantiae, veluti in genere causarum materialium, quali instrumentalis, consequenter dicendum est, corpus de genere quantitatibus.

Rsp. negando conseq. ex hac nona determinatione distinguenda illa remaneat omnino soluta, cum enim accidenti non conveniat illa subiectum alterius, nisi dependenti a substantia, & in virtute substantiae, veluti in genere causarum materialium, quali instrumentalis, consequenter dicendum est, corpus de genere quantitatibus.

Quæstio V. Art. II.

& ostenderemus solam concomitantiam formarum non sufficere, ut se in eodem subiecto denominet.

35 Tertio probatur ex Mysterio Eucharistie, nam albedo existens in Holtia est ita extensa in loco, quod non potest penetrari ab alio corpore, ut experientia docet, vel ligatur hoc eventus, quia functionerit idem quantitas, & qualitas, vel quia quantitas est in qualitate, ut in subiecto, vel in contra qualitas in quantitate, cui deinceps coextenditur; non primum, ut sive probamus dispe. Continuo q. 1, neque secundum, quia quantitas se tenet ex parte materie, & qualitas ex parte forme, & in ratione substantia quantitas est proximior corpora proprie quantitati inheret, & substantia solum remota, in quantum felicitate ei inheret tamquam proximo subiecto illud accidentis, quod est primum subiectum eorum, & ab ea sufficiens, hoc solum sufficit, ut dicatur substantia primum, & per se subiectum omnium accidentium, & mortuum, per quos acquiruntur, & ut corum prædications, & denominations suscipiantur, quam accidentis immediate illi inherent, eo vel maximè quia accidentis ergo per motum acquisibilia per se direxere debent substantias, & proper substantias in aliis accidentibus intermedias recipiuntur, & sola denique substantia corpora est mobilis, ut quod, ac per se substantias.

ARTICULUS SECUNDUS.

Quantitatem esse subiectum immediatum aliorum accidentium, per quod substantia inheret, demonstratur.

33 Dicimus, quantitatem esse primum accidentis immediatum substantiam, quantitatem, quod relativa accidentia corpora dicuntur deinceps inherentes substantias. Concluio est Scott. & Scott. loc. cit. & est communis sententia omnium veterum Theologorum, quod refert, & sequitur Stuar. d. 14. Met. sect. 4. Ruvius r. de Gen. cap. 4. tract. 3. q. 10. & alii passim, & probatur prima, quia non est necesse, ut diximus art. præc. omnia accidentia immediatae inherentes substantias, sed & cetera uno mediante in ratione subiecti convenienter possunt substantias, aut igitur hoc accidentis immediatae substantiae inhaerentes genet subiecti minus erga cetera, est potest illa accidentia aliorum susceptiva, quam invenit Averla, aut quantitas, aliud enim hucusque non ponitur à Doctoribus tale maximum subiectum accidentibus, sed potesta illa non potest constitui tale subiectum, ergo est quanta, probatur minor. 3. Tum quia potesta illa passiva a natura ad hoc invenit, & cetera accidentia recipiunt, & per se inhaerentes substantias, admitti non potest, ut diximus art. præc. Tum quia si datur, longe minus idoneum toret ad aliud minus obviandum ipso quantitatem quia quantitas magis participat conditionem materie, quam qualitas, de eius genere ponitur illa potest, Tum quia quantitas est proprium substantiae, quam qualitas in ratione substantiae, ut docet Scot. d. 12. q. 2, & constat ex ordine ipso prædicamentorum ab Aris. confirmato. Tum tandem quia huiusmodi potesta non ita manifeste cadit sub sensu, sicut quantitas, ergo rationabilius quantitas aliorum accidentium sensibiliter fluctuat substantia.

34 Secundo principaliter probatur experientia, nam albedo in superfluo extenditur, & calor similiter, cum diffundatur per corpora in quantitate eius extenditur, ergo qualitates huiusmodi in quantitate recipiuntur immediatae.

Rsp. Adversarius hinc folium sequi, quantitatem esse dispositio- nem necessariam in subiecto, ut alia accidentia corpora in ipso recipiuntur, non tamen esse proximum subiectum, cui alia accidentia vere inhaerent, recipiuntur enim folium in materia, vel in composite quanto: & hinc extensa denominatur, unde sicut nos huiusmodi qualitates conditum extendi per inhaerentem in materia, vel complicitate quanto.

Se Rsp. hec refutatur, per dictum Philosophi in predicamentis cap. de quantitate dicentes, quanta fuerit substantiae, tantum al- bum fore dices, ex Scott. loc. cit. colligit, albedinem esse quantam per inhaerentes in quantitate præcisare, non autem in corpore quoque communem, ne cogatur dicere omnia accidentia confusae, nulla prorsus inter se ordinis servato, substantiam perficere. Ad 2. debemus arguere, alia accidentia recipiuntur, enim folium in materia, vel in substantia, sed etiam in composite, ut deducit in secunda ratione: forma vero substantiale, est recipiuntur in materia quanta, non idcirco dici debetur recipi in quantitate, ut in subiecto, quia non communicat illi effectum iuxta formam substantiale, unde argumentum potest contra ipsum Averla retorqueri. Ad 3. negatur item assumptum, non enim ad valvandan extensionem aliorum accidentium quantitatibus sufficit concomitantia quantitatis, & aliorum accidentium in uno communis subiecto; Tum quia oppositum videatur in frigiditate, & albedine nivis, que se invicem non denominant, quamvis unita in eodem communis subiecto; Tum quia præterit in Eucharistia mysterio difficile affigari potest, hoc communis subiectum, in quo cetera accidentia cum quantitate uniantur; Neque ad hoc necessarium est, ut potius quantitas substantiae solvendo argumentum Marsili: Nam quantitas aquæ bene extendit, & accidentia sibi supervenient, & compositum substantiale, cui ipsa supervenit, ratione cuius nedium compositum, sed etiam materia, & forma dicuntur extendi, & folium est quantitatem non recipi in materia, & forma, velut in substantia inadæquat, & quibus, licet substantia adæquat, & quod est ipsum compositum, ut constat ex quest. 1. huius dispe. Ad 4. negatur assumptum, nam contentio nostra magis accommodata est ad Mysterium Eucharistie explicandum, ino hac de causa præterit testatur Coninch. de Sacram. q. 77. art. 2. se illam sequi, neque immo- rata, sed antiquum Marsili argumentum, cui mox occurserunt, &

repondent Alii in hac probatione peti principium, dum supponimus quantitatem dici album, quia subiectum albedinem, sicut enim albedo dicitur quanta, licet quantitatem non subiectum, sicut & quantitas potest dici alba, etiam illa non sufficit, ex sola concomitantia albedinis in eodem subiecto. Hæc non est in instantia novata, sed antiquum Marsili argumentum, cui mox occurserunt, &

mitur; imo in *fententia* Scoti *præfertim* probabilis oportunitas putamus, ut dicimus in lib. de Gen. pro nunc videatur Doctor 4. d. 12. quæst. 4.

37 Secundò obicitur argumentum Marsili, quod multos veritatibus, quia nullus potest assignari ratio sufficiens, ob quam quantitas sit subiectum aliorum accidentium, si enim assignetur illa frequentior omnibus, quia videmus, superficiem esse album, cum igitur esse album sit effectus albedinis in genere causa formalis, oportebit fieri per indepositionem ipsius in superficie; Contra arguit Marsilius, nam estendi est effectus formalis quantum et sic, vel in quo sibi inhaerent, quod est absurdum, vel neutrum inhaeret alteri, sed ambo tertio, in quo unita, se mutuo cœminant propter tandem unionem.

Ref. Suarez disp. 14. sec. 5. ex eo, quod albedinem videmus esse quantam, non debet inferri, quod quantitas inhaerat qualitatibus, quia quantificatio formarum, vel qualitatum corporalium non pertinet ad effectum formalem quantitatis, interduum enim relata est effectus hic ex quantitate, non ut forma, sed ut ex subiecto, quantitas autem non dat suum effectum formalem, ut exercet minus subiecti; sed ut est forma inhaerens, quare, quod albedo quantitati inhaeret extendatur, non est per informationem, seu formalem causalitatem quantitatis, sed est conditio, & denominatio, quam partipat a subiecto suo, in quo inhaeret ei coextensio-

Sed difficultatem Suarez non sedat, sed potius auger, & principium petit, hoc enim est, quod querit argumentum, quoniam modicilice fit possibile, quod denominatio quanti proveniat a quantitate gerente munus subiecti; & non formæ, nam si ita se habeat esse quantum ad quantitatem, sic illa quale ad qualitatem, cur igitur esse quale à qualitate derivari non potest, nisi tamquam à forma, hec tamen esse quantum à quantitate. Ratio igitur, quare ut quantitas dicatur extensa, non est necessarium, ut quantitas subiectetur in ea, sed potius est contra, est, quia duo sunt genera denominacionis, ut inveniamus Scot. quolib. 13. inf. C. & sequitur Hurtad. in Phys. disp. 1. sec. 2. §. 6. quedam formales, quae scilicet à formis in sua subiecta derivantur, quedam vero materiales, quae à subiectis in suis formas redundant, videtur enim, dum forma est in materia, varias denominaciones sibi invenient communem, ubi enim albedo corpus informans illud denominat quale, coloratum, & album, & corpus est contra illam formam denominat subiectum, corpoream, & materiale, albedo quidem informando, inhaerens, & actuando, corpus vero subiectando, & recipiendo, talis enim est natura formæ, & subiecti. Cum igitur duo inter se invicem denominant, attendere oportet, quodnam eorum sit prius ad gerendum munus subiecti erga alterum, quedam scilicet sit magis potentiale, & materiale, quod magis aptum ad gerendum in munus formæ, id est quodnam sit actualius, & formans, & inde licet inferre, quod hoc infiniti illi, illud dominet informando, & inhaerens, denominatio autem ab illo per inhaerentem, & receptionem in ipso, & sic in proprio, dum dicimus, albedinem esse quantum, non hinc indicare debemus, ita denominari, quia qualitas informatur à quantitate, sed potius qui informat eam, quia qualitas à toto genere est actualior quantitate, & habet rationem formæ, quantitas vero est potentialior, & habet rationem materiae, & ideo cum est contra dicimus albedinem esse quantum, denominacionem hanc debemus iudicare materialem, hoc est à quantitate tamquam à subiecto procedentem, Poflumus etiam, ut notat Faber in 4. disp. 4. cap. 2. num. 14. ex inde agnere, superficiem esse subiectum albedinis, & non est contra, & pariter etiam aliarum qualitatum, quia videmus, in eadem quantitate qualitates mutari, accidere, & recedere, non est contra, quia est vera methodus, & via inviolandi subiectum formans.

38 Tertio arguit Hurtadus disp. 6. sec. 6. subsec. 2. ubi, & si aperit non ponat potentiam aliquam accidentem subiectum proximum aliorum accidentium, aperit tamen negat, quantitatem esse tale subiectum; Tum quia quantitas munus est materiae disponere ad recipiendam formam & extenderes ad impenetrabilitatem, & ad actionem materialis agentis, ergo ius munus non est qualitatis recipere. Pater consequentia, quia sine tali receptione proximum munus exerceat, & si fateantur omnes, substantiam novo concurrit, aut novo perfecti modo non indigere, ut separata confervetur, de accidentibus tamen controverterit est non levius. Alii enim volunt, in tali eis novum perfecti modo accidenti separare, & concedere, & tamen secundum non recipiuntur in primis, cur ergo omnes recipiuntur in quantitate? Tum deum dispositio debet esse in eo. in subiecto, quod dispositio ad formam, & in quo est ipsa forma, nam si non est in subiecto, illi, non videtur, quod modo cum veritate dici possit illud disponere, præfertim cum talis dispositio fiat per informationem, sed qualitates sunt dispositiones materiae recipiens formam, & non quantitatis, ergo sunt in sola materia, & non in quantitate.

Ref. ad 1. negando assumptum, quia, ut vidimus, quantitas immediatè inhaeret compositum, & illud per se primo extende, partes vero cuiusdam concomitantem tantum, & per se secundum, sed dato etiam antecedente, adhuc negatur consequentia, quia licet munus ad quod per se primo quantitas inservit fuit, sit substantiam extende, hoc tamen non obstat, quin secundario, & ex consequenti exercete posse munus subiecti recipientis in ordine ad formas, quae se-

cum aliquam habent proportionem, ut sunt alia accidentia, quare autem etiam in materia præciseferent quantitas, non ita formas substantiales recipere potest, sicut recipit accidentes docet Sco. 4. d. 12. q. 6. A. quia nimis actus præsupponit potentiam, falem prioritatem originis, & tamen autem generis prioris, ut est forma subiectualis, ne origine nec perfectione aliud præsupponit de genere posteriori, & deum accidentis non est apud fulmen subiectum, sed potius est contra. Ad 2. ex eo, quod secundæ qualitates non recipiuntur in primis, a quibus origine ducunt, non bene deductior, qualitates similiter in quantitate non fore recipiendas, quia una qualitas refutat alterius non haber rationem potentie, sicut qualitas refutat qualitatem. Ad 3. distinguimus cum Scoto in 4. diff. 1. o. 5. E. de duplicitate dispositionis ad formam, alia enim est, que disponit in genere causa materialis, velut ratio recipienda, sicut est organatio in corpore respectu anime & alia, quae disponit in genere causa efficientis, auferendo impedimenta, quae obstant introductionem novæ formæ, & licet major concedi posse de dispositione primi generis, & de dispositione cameni secundi generis mutuus est admittenda, inquit Doctor, sufficit enim, quod dispositio huius generis, & forma sit in eodem supposito; tales autem dispositiones sunt qualitates tertiæ materiae, disponunt namque in genere causæ efficientis, auferendo impedimenta, quae obstant introductionem novæ formæ, & quando etiam admittentur, qualitates eis dispositiones in genere causa materialis, adhuc non sufficiunt probat Hurdi, qualitates non disponere materialiam, quantum sufficit ad recipientem formam subiectualem, per receptionem earum in materia, media quantitate.

QUESTIO IV.

Ad substantiam posse à quilibet accidenti communis separari. O & contra. O quid necesse fore, ut ita separari, conservari.

39 Quæstio est de quocunque forma accidentali, tam absolute, quam respectiva à suo subiecto realiter distinguita, ut exclusamus relationes transcendentalis suis subiectis realiter identificatis, & circa primam partem quæstio te nent quantuplices, posse substantiam à quocunque accidente communi, nebulum abolutum sed etiam respectivo separari per potentiam abolutam, & eam lequantur Scoti plamini, ut Scotti sententias, qui in 2. d. 12. q. 2. Q. Respondeo. Inquit substantia posse esse sine forma quacunque, ut inveniamus Scot. quilib. 13. inf. C. & sequitur Hurtad. in Phys. disp. 1. sec. 2. §. 6. quedam formales, quae scilicet à formis in sua subiecta derivantur, quedam vero materiales, quae à subiectis in suis formas redundant, videtur enim, dum forma est in materia, varias denominaciones sibi invenient communem, ubi enim albedo corpus informans illud denominat quale, coloratum, & album, & corpus est contra illam formam denominat subiectum, & accidentia, ita Bafolius 4. d. 12. q. 1. art. 1. Fuentes. 1. Phys. disp. 4. art. 7. Alii vero tenent, ut posse Deum separare à subiecto formam accidentalem, & illud expoliare quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex conatu Arift. 7. Met. tex. 3. ex Theologis, & Catholicis Philosophis quidam dixerunt, omnia accidentia, cum aboluta, tum respectiva posse ab Dei potentia fini subiecto expoliare, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine hac, vel illa, & in hoc sensu defendit hanc sententiam Trombeta 7. Met. q. 3. art. 2.

De parte vero accidentis à subiecto, dimisit opinione Philosophorum, qui nullo accidente agnoverunt posse à substantia separatum, ex parte potius quocunque a accidente absoluto, ut ex parte potius quocunque a accidente absoluto, & recipere, & illud ex parte potius quocunque a accidente absoluto, non tamam respectivo, ita Recentes quantuplices, qui solunt, posse substantiam expolari ubi, seu preferentia locali quacunque, licet distributivè posse esse sine